

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

1. Attempt any **five questions** in **all**
2. Attempt any **three** questions from **section I** and **two** questions from **section II**

OR

attempt **any two** questions from **section I** and **any three** questions from **section II**

3. All answers should be written in the same answer book
4. Figures to the right indicate full marks.

Section I

1. Explain the following terms (any **four**): **20**
 - (a) Organizational Behavior
 - (b) Management skills
 - (c) Organizational citizenship behavior
 - (d) Turnover
 - (c) Diversified work force
 - (f) Improving ethical behavior
2. State whether the following statements are True or False and give reasons for the same (any **four**) **20**
 - (a) Attitudes have two components.
 - (b) Employees give three responses to job dissatisfaction.
 - (c) Job satisfaction is negatively correlated with employee turnover.
 - (d) Satisfaction is the cause of deviant behavior
 - (e) Organizational commitment is identifying with the organization.
 - (f) There are cultural differences in the experience of job satisfaction.
3. Describe Maslow's hierarchy of needs and Herzberg's two factor model **20**
4. Explain the following statements (any **four**): **20**
 - (a) Group development model has five stages.
 - (b) All group members play a role.
 - (c) Every group has certain established norms.
 - (d) All members do not have same status in the group.
 - (e) Brainstorming is one of the techniques of group decision making.
 - (f) Electronic meeting can blend NGT(Nominal Group Technique) with computer technology.
5. Discuss different ways to develop better working relationship **20**

Section II

6. Explain the following terms(any **four**): **20**
- (a) Downward communication
 - (b) Written communication
 - (c) Grapevine
 - (d) E mail
 - (e) Selective perception
 - (f) Politically correct communication
7. Define leadership. Explain Fiedler's Contingency model and Hersey Blanchard's Situational leadership theory **20**
8. Write short notes (any **four**): **20**
- (a) Power
 - (b) Scarcity dependency relationship
 - (c) Power tactics
 - (d) Sexual harassment
 - (e) Organizational politics
 - (f) Defensive behaviors
9. Give reason for the following statements(any **four**): **20**
- (a) Conflicts start with incompatibility
 - (b) For conflict to occur perception of conflict is essential
 - (c) Personal variables can be a source of conflict
 - (d) There are two ways of bargaining
 - (e) Personality traits affect negotiation.
 - (f) Sometimes a third party help is needed to find a solution
10. Define stress. Explain its symptoms. Discuss how the personal and organizational factors contribute to stress. **20**
-

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

- सूचना: १. एकूण पाच प्रश्न सोडवा
 २. पहिल्या विभागातून कोणतेही तीन व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 किंवा
 पहिल्या विभागातून कोणतेही दोन व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
 ३. सर्व उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहावीत
 ४. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

विभाग - १

१. खालील संज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही चार) २०
१. संघटनेतील वर्तन
 २. व्यवस्थापन कौशल्ये
 ३. संघटनात्मक नागरिकत्व वर्तन
 ४. उलाढाल
 ५. वैविध्यपूर्ण कर्मचारी वर्ग
 ६. अनैतिक वर्तन सुधारणा
२. खालील विधाने बरोबर कि चूक ते सांगून त्यांची कारणे द्या. (कोणतीही चार) २०
१. अभिवृत्तीचे तीन घटक असतात.
 २. कार्य असमाधानासाठी कर्मचारी तीन प्रतिसाद देतात.
 ३. कार्य समाधानाचा उलाढालीशी नकारात्मक सहसंबंध आहे.
 ४. समाधान हे मार्गच्युती वर्तनाचे कारण आहे.
 ५. संघटना बांधिलकी म्हणजे संघटनेशी तादाम्य पावणे.
 ६. कार्य समाधान अनुभुतीमध्ये सांस्कृतिक फरक असतो.
३. मॅसलोच्या गरजांचा अधिश्रेणी सिद्धांत आणि हर्जबर्गचा द्विघटक प्रारूपाचे वर्णन करा. २०
४. खालील विधाने स्पष्ट करा (कोणतेही चार) २०
१. समूह विकासाच्या प्रारूपात पाच पायऱ्या आहेत.
 २. समूहातील सगळे सभासद भूमिका निभावतात
 ३. प्रत्येक समूहांना स्थापित प्रमाण असते.
 ४. समूहातील सगळ्या सभासदांना दर्जा नसतो
 ५. मेंदू मंथन हे समूह निर्णय प्रक्रियेचे एक तंत्र आहे.
 ६. तांत्रिक सभा विद्युत सभा (Nominal Group Technique) आणि संगणक तंत्रज्ञानाला मिळविते.

५. चांगले कार्यसंबंध विकसित करण्यासाठी वेगवेगळ्या मार्गांची चर्चा करा २०

विभाग-२

६. खालील संज्ञा स्पष्ट करा(कोणतेही चार) २०

१. अधोगामी संप्रेषण
२. लिखित संप्रेषण
३. द्राक्षवेल
४. इ-मेल
५. निवड संवेदन
६. राजकीयदृष्ट्या बरोबर संप्रेषण

७. नेतृत्वाची व्याख्या द्या. फिडलरचे अवलंबित्व प्रारूप आणि हर्से आणि ब्लॅनचार्डचा परिस्थितीजन्य सिद्धांत स्पष्ट करा. २०

८. संक्षिप्त टिपा लिहा(कोणतेही चार): २०

१. सत्ता
२. दुर्मिळता अवलंबित्व नातेसंबंध
३. सत्तेचे डावपेच
४. लैंगिक शोषण
५. संघटनात्मक राजकारण
६. संरक्षित वर्तन

९. खालील विधानांची कारणे द्या(कोणतेही चार) २०

१. विसंगती ही संघर्षातील पायरी आहे.
२. संघर्ष होण्यासाठी संघर्षाचे संवेदन होणे आवश्यक आहे.
३. व्यक्तिगत घटक संघर्षाचे स्रोत असू शकतात.
४. सौदा करण्याचे दोन प्रकार आहेत.
५. व्यक्तीमत्व घटक वाटाघाटीवर परिणाम करते.
६. काही वेळा वाटाघाटीचे निरसन होण्यासाठी तिसऱ्या संघाच्या मदतीची गरज असते.

१०. तणावाची व्याख्या देऊन त्यांची लक्षणे स्पष्ट करा. तणावात योगदान करणारे वैयक्तिक व संघटनात्मक घटकांची चर्चा करा. २०